

Sønderjylland, 9. marts 2016

Til Børneombudsmand

Aabenraa Kommune har d. 24. februar 2016 truffet en beslutning om, at løse specialskolen Fjordskolens pladsudfordringer ved at flytte skolens fire afdelinger til en gammel skolebygning i Kruså (Bilag 0).

Vi vil gerne klage over:

- At forældre, fagfolk og interesseorganisationer med indsigt i børnenes behov **ikke** er blevet involveret i processen omkring beslutningen om en løsning af Fjordskolens plads- og PCB problemer.
- At forvaltningens beregninger af forskellige løsningsscenerier er **misvisende**, og de er trods anmodninger herom ikke blevet udleveret til gennemsyn. Beregningerne er ikke sammenlignelige og tydeligt lavet sådan at forvaltningens foretrukne scenarie kommer til at fremstå langt billigere end de andre. Dermed har forvaltningen misinformeret byrådet.
- At byrådets beslutning som følge af forvaltningens misvisende beregninger vil betyde, at specialskolen skal flyttes til lokaler der **ikke** inden for det vedtagne renoveringsbudget kan gøres egnet som skole til handicappede børn og kva placeringen **ikke** understøtter børnenes fremtidige muligheder for aktivt og selvstændigt at kunne deltage i samfundslivet.

Fjordskolen har i dag fire afdelinger, der er indrettet til børn med hhv. Autisme, ADHD, indlæringsvanskeligheder og multihandicappede børn. Afdelingerne er bygget og indrettet specielt til børn med disse fysiske og psykiske handikaps. Skolen er i dag meget velfungerende, og der går en række andre børn her, som har svært ved at trives andre steder.

Med den elevtilgang skolen har, mangler der plads. Desuden er to lokaler på skolens A afdeling PCB forurenede. Der skulle derfor findes en løsning på disse problemer og der er blevet opstillet en række mulige scenarier (Bilag 1).

Manglende involvering

I processen med at få afklaret hvilken af de forskellige scenarier der er bedst, er hverken forældre, skolebestyrelse, personale, andre fagfolk eller handicap-organisationerne blevet involveret. Der har været afholdt en række såkaldte dialogmøder, der reelt har været orienteringsmøder omkring forvaltningens planer om en flytning til Kruså. Én afdelingsleder har været på en rundvisning i bygningerne i Kruså, hvilket forvaltningen betragter som tilstrækkeligt input fra faguddannede (Bilag 2). Forvaltningens materiale har ikke været udleveret før møderne og der har ikke været udsendt referater. Der er sendt adskillige breve til både forvaltning og byråd fra handicaporganisationer, forældre og skolebestyrelse der belyser flere stærkt problematiske forhold ved en flytning til Kruså (Bilag 3a-c). Der har været en *pro forma* høringsproces, hvor ingen af de kritisable forhold omkring Kruså-planen som børnenes repræsentanter pegede på, reelt er blevet behandlet (Bilag 4).

Vi mener ikke at børnenes repræsentanter er blevet involveret i denne proces og at Artikel 4 stk 3 i FNs Handicapkonvention derfor er blevet overtrådt.

Misvisende beregninger

Forvaltningen i Aabenraa kommune har stået bag beregningerne af de økonomiske konsekvenser af de forskellige løsnings-scenarier. Skolebestyrelsen har anmodet om indsigt i disse beregninger. Nogle har de med forsinkelse fået, men andre har det ikke været muligt for dem at se.

Ud fra det tilgængelige materiale er det tydeligt, at der er store forskelle på beregningsmetoderne af de forskellige scenarier.

For scenarie 0, en løsning skolebestyrelsen og personalet har foreslået i forbindelse med høringen, er renoveringsudgiften sat til 12-15.000 kr./m² (Bilag 5). Der er desuden medregnet en del udgifter der ikke er relevante i forhold til denne løsning (elevator, puslepladser og P-pladser der ikke er plads til). Samtidig er der inkluderet f.eks. etablering af legeplads, udskiftning af ruder til sikkerhedsglas, udvendig vedligehold, samt energiforbedringer, som ikke er medregnet i scenarie 1.

For scenarie 1, Kruså-løsningen, er renoveringsudgiften kun sat til 1.800 kr./m² (Bilag 6). I 2011 var bygningen i spil i forhold til etableringen af det, der i dag hedder Lyreskovskolen. Dengang beregnede forvaltningen renoveringsudgiften til 10.000 kr./m² (Bilag 7a), vel at mærke til brug for almenskolen, dvs. uden en funktionsændring af bygningen med tilpasninger til handicappede børn. Forvaltningen forklarer forskellen med, at det nu ikke vil være nødvendigt at energirenovere bygningen (Bilag 2). Dermed burde renoveringsudgiften på scenarie 0 også have været væsentligt lavere, da denne bygning blev energirenoveret for 4 år siden (Bilag 1).

I 2011 blev der konstateret graverende mangler ved bygningen, herunder fugt i de bærende konstruktioner. Dengang blev udgift på udbedringer heraf anslået til 3-3.5 millioner (Bilag 7b). Denne udgift er ikke medregnet i scenarie 1, da man her ikke regner udvendige forbedringer med.

Det skal bemærkes, at dette scenarie er det eneste der er gennemgået rum for rum. Ved en bygningsgennemgang 19. marts 2015 har forvaltningen præciseret hvilket arbejde de vil have udført, hvorefter Rambøll har udarbejdet et budget. Der er graverende mangler i forhold til at bygningen skal kunne fungere som specialskole for handicappede børn (se senere). Det er derfor ikke sammenligneligt med f.eks. scenarie 0 og 3, der operer med at bevare en del eller alle eksisterende afdelinger i bygninger, der allerede er specielt indrettet til handicappede børn.

Scenarier 2 indeholder flere scenarier, der alle involverer en del nybyggeri, som må forventes at være forholdsvis dyrt. Det er dog værd at bemærke, at også i disse scenarier indregnes der f.eks. legepladser, hvilket mangler i scenarie 1 (Bilag 8).

Scenarie 3 er en bibeholdelse af eksisterende afdelinger med tilbygninger for at imødekomme pladsproblemerne. Her er der også udgifter til en PCB forurening i to af afdeling A's lokaler. Dette anslås til en udgift på ca. 14 millioner kr., da forvaltningen opererer med en nedrivning og erstatningsbyggeri af disse lokaler. I forvaltningens bemærkninger til hørings-svarene står der, at PCB forureningen ikke kan renoveres (Bilag 9). I 2012 har forvaltningen dog vurderet at en renovering godt kan lade sig gøre, til en samlet pris af 4 millioner kr. (Bilag 10). Her er altså påført en ekstra udgift til en renovering, der ifølge forvaltningen selv godt kan gøres 10 millioner kr. billigere.

Vi mener derfor, at forvaltningen har misinformeret byrådet.

Børnenes tarv ikke tilgodeset

Bygningen

Helt nødvendige ændringer for, at skolen skal kunne fungere for handicappede børn, er ikke medregnet i Kruså-løsningen (Bilag 6). De eneste ændringer i forhold til børnenes handicap er opsætning af et antal skillevægge, etablering af syv handikapoiletter og to elevatorer, samt enkelte niveau-udligninger. Der er ikke taget ordentlig højde for, at bygningen skal kunne rumme børn med fysiske og psykiske handicaps. Der er blandt andet følgende meget store mangler ved planen:

- Dørene for smalle til kørestolsbrugere.
- Der er ikke planlagt andre ændringer der gør hverken bygningen eller de kuperede udeområderne egnet til at færdes som kørestolsbruger.
- Der er ikke indregnet plads til opbevaring af hjælpemidler, som kørestole, gangvogne mm.
- Der er ikke opladningsmuligheder i hoftehøjde til hjælpemidlerne.
- Der er ikke planlagt bærende konstruktioner i klasselokalerne, der kan klare ophæng af rumdækkende loftlift, hængekøjer og sansegynger.
- Der mangler afskærmning af autismeafdelingen. Børn med autisme har brug for forudsigelighed og bliver stærkt stressede af at være sammen impulsstyrede børn med ADHD og socio-emotionelle vanskeligheder. Bl.a. er der ikke separat indgang til afdelingen, og der er ikke en udvendig afskærmning. Derudover ligger naturfagslokalerne, som hele skolen skal bruge, midt inde i den planlagte Autismefdeling.
- Der er ikke klasserum nok. De eksisterende klassestørrelser er allerede på kanten af det mulige, så det kan ikke lade sig gøre at slå klasser sammen.
- Klasserummene er for små i autismeafdelingen. De skal være 25 % større for at opnå minimumsstørrelsen anbefalet af fagfolk for at tage hensyn til bl.a. disse børns synsforstyrrelser (bemærk i Bilag 6 at rumstørrelsen er misvisende. Klasselokalernes samlede størrelse er 42 m², men der skal tages ca. 10 m² heraf til et afskærmet rum. Dermed bliver klassen kun et 32 m² irregulært rum)
- Der mangler tre terapirum med ekstra lofthøjde og forstærket loftskonstruktion. Terapilokalerne er nødvendige for børnenes motoriske udvikling, og bruges til ergo- og fysioterapeutisk behandling, spisetræning, træning i brug af hjælpemidler mm.
- Der mangler minimotionsrum, bl.a. til elever der har behov for fysisk aktive pauser.
- Der er kun en mod tidligere 3 gymnastiksale og den er ikke indrettet hensigtsmæssigt mht. omklædningsfaciliteter.
- Faglokalerne er ikke handikapegnede og skal tilpasses til børn med både fysiske og psykiske handicaps.
- Der mangler handikapegnede legepladser.

Der ligger en hensigtserklæring om at kommunen vil finde penge til et varmtvandsbassin i 2017, men det er ikke afklaret om det kommer til at ligge ved skolen.

Hvis skolen skal kunne fungerer, endsige blive godkendt af arbejdstilsynet, vil der uden tvivl komme flere merudgifter. Det kan dermed ikke undgås, at der drypvist skal lavet bevillinger for at få bygningen kan tilpasses. Dermed er det økonomiske sammenligningsgrundlag for de forskellige scenarier, og dermed byrådets beslutningsgrundlag, igen ikke været retvisende.

Placeringen

En fjernelse af Fjordskolen fra Aabenraa by er et stort problem, fordi det vil medføre store forringelser i tilgængeligheden af samfundets tilbud og faciliteter for vores børn, samt for deres fremtidige muligheder for aktivt og selvstændigt at kunne deltage i samfundslivet.

Social træning er et vigtigt element i mange elevers udvikling og derfor er det væsentligt at have tæt tilknytning til bylivet. Blinde og svagtseende elever har brug for intensiv træning i at lære at færdes i en by og i at bruge nærmiljøet. Elever med generelle indlæringsvanskeligheder har brug for en konkret undervisning. Skal de f.eks. lærer hvad en havn er - så har de brug for at besøge en havn, se skibe, kraner mm. En del af deres undervisningsmateriale er derfor at være i en by, hvor de kan få disse oplevelser. Det er derfor en pædagogisk forringelse at skolen fjernes fra bymiljøet.

Det vil betyde meget ekstra kørsel at komme til disse faciliteter hvilket vil være en yderligere belastning for mange af disse børn. Placeringen betyder i forvejen, at mange børn vil komme til at køre mange kilometer længere hver dag for at komme i skole. Cowi har beregnet at der bliver 30% mere kørsel (Bilag 11). Kørsel er et nødvendigt onde for mange handikappede børn pga. afstandene mellem specialtilbuddene. Men transport er meget anstrengende og mange har et begrænset samlet tidsrum, de kan klare at være under transport og i skole. Når køretiden bliver længere vil den tid de magter at være i skole blive det kortere.

I dag ligger skolen tæt på botilbud og på de videregående uddannelser for disse børn. Det er f.eks. HF med autismeklasse, STU-tilbud og Asp IT. Eleverne lærer nærområdet at kende, så de er trygge nok til at kunne klare et skift til en anden uddannelses-institution, når de går ud af skolen. Denne tryghed er særdeles vigtig for autister. De muligheder er der ikke i Kruså.

Afslutning

Ved byrådets afstemningen var der 19, der stemmer for og 12, der stemmer imod på det foreliggende grundlag, hvor der fra "imod-stemmernes" side bl.a. påtalt at der ikke er gjort brug af en bevilling på 500.000,- der netop blev afsat til et grundigt analysearbejde inden beslutningen om en placering og at forældre og fagfolk ikke var inddraget i processen. De der fra byrådets side netop ville sikre sig at der blev taget udgangspunkt i børnene, blev altså nedstemt på basis af det økonomiske udgangspunkt, der ikke er retvisende.

I hele processen med at planlægge Fjordskolens fremtidige placering er børnenes repræsentanter **ikke** blevet hørt. Ekspert der ved noget om børnenes behov har **ikke** været inddraget. Tværtimod har forvaltningen kunstigt gjort Kruså-løsningen billigst bl.a. ved at udelade omkostninger til helt nødvendige handicaptilpasninger, for at fremtvinge en politisk beslutning og dermed gennemtvinge en løsning der ikke er egnet til børn med handicaps. Dermed er der nu vedtaget et projekt som på det foreliggende grundlag klart vil forringe børnenes vilkår.

Børnenes tarv ikke er kommet i første række i denne sag!

Med venlig hilsen,

Fedor Alexander Steeman

På vegne af børn på Fjordskolen og deres pårørende (Bilag 12)

Bilagsliste

Bilag 0 Byrådsreferat, beslutning

Bilag 1. Oversigt over scenarier, bilag til byrådsmøde

Bilag 2. Mail korrespondance mellem forvaltning og skolebestyrelse

Bilag 3a-c. Eksempler på overhørte opråb fra Skolebestyrelse, LEV og input fra terapien.

Bilag 4. Høringssvar fra Skolebestyrelsen

Bilag 5. Beregninger af scenarie 0

Bilag 6. Bygningsgennemgang af Kruså med overslag fra Rambøll

Bilag 7. Omkostninger for Kruså 2011

Bilag 8. "Beregning" af scenarie 2-3

Bilag 9. Forvaltningens bemærkninger til høringssvar

Bilag 10. PCB vurdering 2012

Bilag 11. Cowi kørselsanalyse

Bilag 12. Medunderskrivere